



HALLITUKSEN ESITYS LAIKSI ALKOHOLILAIN MUUTTAMISESTA
Mukaillen lainvalmisteluhanketta [STM062:00/2023](#)

YHTEENVETO ESITYSLUONNOSTA KOSKEVISTA LAUSUNNOISTA JA 4.3.2024
JÄRJESTETYSTÄ KUULEMISTILAISUUDESTA

Sisällys

HALLITUKSEN ESITYS LAIKSI ALKOHOLILAIN MUUTTAMISESTA Mukaillen	
lainvalmisteluhanketta STM062:00/2023 YHTEENVETO ESITYSLUONNOSTA KOSKEVISTA	
LAUSUNNOISTA JA 4.3.2024 JÄRJESTETYSTÄ KUULEMISTILAISUUDESTA	1
1. Lausuntomenettely	1
2. Yhteenveto arvioista	2
2.1. Elinkeinoulottuvuus	2
2.2. Yksilönvapauden ulottuvuus	2
2.3. Terveysulottuvuus	2
2.4. Rikos- ja turvallisuusulottuvuus	3
2.5. Kansantaloudellinen ulottuvuus	3
2.6. Muita huomioita	3
LIITE 1. Hankkeesta annetut lausunnot	4

1. Lausuntomenettely

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi laiksi alkoholilain muuttamisesta julkaistiin 4.3.2024 kello 12.45 kohdennettuna suullisena jakeluna ja luokkatilan älytaululla. Kommentteja pyydettiin hallituksen suunnitelmaan vapauttaa alkoholipitoisuudeltaan 8-tilavuusprosenttiset juomat vähittäistavara kauppojen myytäväksi, kun aiempi raja on ollut 5,5-tilavuusprosenttia.

Lausuntojen antaminen oli mahdollista kaikille kiinnostuneille. Alkuaan 4.3.2024 kello 13.35 saakka varattua lausuntoaikaa pidennettiin lausunnonantajien pyynnöstä 4.3.2024 kello 13.38 asti.

Enin osa lausunnoista vastaanotettiin Padlet-alustan välityksellä ja lausunnonantajille varattiin mahdollisuus tulla kuulluksi myös suullisesti tilaisuuden viidentoista (15) viimeisen minuutin aikana. Lausunnot ovat nähtävissä liitteessä 1.

Lausunnonantajina organisaatiomuotoisia sidosryhmiä oli

- yksi etujärjestö (Liikenneturva),
- viranomaisista Terveyden ja hyvinvoinnin laitos THL; sekä

tutkijakunnan edustajina

- kolme terveysasioiden tutkimusyksikköä:
 - o sairauksiin keskittynyt tutkijaryhmä (1),
 - o kansanterveydellinen tutkijaryhmä (2),
 - o terveystaloustieteen tutkijaryhmä (3).

Lisäksi vastaanotettiin kaksi (2) kansalaislausuntoa ja suullista kannanilmausta, joiden esittäjät olivat taustoiltaan seuraavat:

- vähittäistavarakauppias,
- alkoholismia sairastava henkilö.

2. Yhteenveto arvioista

Sidosryhmien ja yksityishenkilöiden esittämien kannanottojen sisällöt jaotellaan teemoittain alalukuihin 2.1-2.5. Yhteisesti voidaan todeta, että esitysluonnoksesta annetuista lausunnoista kaksi (2) oli pääosin suotuisia esitettyä lakimuutosta kohtaan, kaksi (2) vastusti esitettyä muutosta, ja kaikki kolme (3) tutkijayhteisön edustajaa esittivät pääosin kriittisiä arvioita lakimuutoksen vaikutuksista.

2.1. Elinkeinoulottuvuus

Vähittäistavarakauppias arvioi muutoksen tuovan taloudellista etua kaupan alalle. Kauppiaan mukaan kuitenkin kaupan sisäiseen turvallisuuteen tehtävät panostukset olisivat myös uusi kuluerä.

Tutkijaryhmä 2 huomautti myös, että alkoholinkulutuksen oletettava kasvu lisää rikollisuutta ja siten parantaa juristien työtilannetta ja toimeentuloa.

THL:n kannan mukaan kaupan alan elinkeinon hyötyminen on asiassa todennäköistä, mutta korosti samalla että tämän painoarvon ei tulisi ylittää terveydellisiä vaikutuksia (ks. 2.3.)

2.2. Yksilönvapauden ulottuvuus

Alkoholiriippuvainen henkilö katsoi esitetyn muutoksen edistävän yksilönvapauksia. Hän myös huomautti, että kaavailtu uudistus on riittämätön, ja vähittäismyynnissä pitäisi sallia vähintään 37,5-prosenttisten alkoholijuomien myynti.

Vähittäistavarakauppias esitti myös myönteisenä kehityksenä, että kaupoissa myytävien juomien valikoima voi kasvaa.

2.3. Terveysulottuvuus

THL arvioi hallituksen esitystä pääasiallisen kriittisesti sen arvioitujen terveysvaikutusten vuoksi. Se tukeutui arvioissaan muun muassa **tutkijaryhmä 3:n** esittämiin tietoihin alkoholin

terveysvaikutuksista. Näiden mukaan haitalliset vaikutukset kohdistuvat laajasti sekä fyysiseen että mielenterveyteen. Terveysvaikutuksista **tutkijaryhmä 1** korosti maksan pettämisen riskiä, ja ehdotti pikemmin kiristyksiä alkoholin myyntisääntelyyn.

THL arvioi, että vahvempien alkoholijuomien helpompi saatavuus myös lisää niiden kulutusta. Vahvemmat alkoholijuomat myös päihdyttävät nopeammin ja aiheuttavat siten enemmän terveyshaittoja. Alkoholin tai alkoholimyrkytyksen johdosta kuoli THL:n tilaston mukaan eräänä vuonna 1271 ihmistä. **Tutkijaryhmä 1**:n mukaan nimenomaisesti vuonna 2019 alkoholiin liittyi 1718 hengen kuolema. **Tutkijaryhmä 3** taas raportoi muutoksesta, joka liittyi edelliseen alkoholin vähittäismyyntirajan nostoon: vuosina 2019 ja 2020 alkoholin aiheuttamiin sairauksiin ja myrkytyksiin kuoli 160 henkilöä enemmän vuotta kohden kuin vuonna 2017, aikana ennen lakimuutosta.

THL huomautti erikseen myös alkoholiriippuvaisten ihmisten kohtaamista ongelmista, joihin vahvemman alkoholin lisääntynyt saatavuus vaikuttaa heidän mukaansa negatiivisesti.

2.4. Rikos- ja turvallisuusulottuvuus

Tutkijaryhmä 2 huomautti, että alkoholi lisää rikollisuutta ja tämän johtavan sekä poliisin että palomiesten kasvavaan työtaakkaan. Asiaa käsitteli myös **tutkijaryhmä 3**, joka ilmaisi riskin poliisien työn vaikeutumisesta, jos lakimuutos johtaa alkoholinkäytön lisääntymiseen. Myös **vähittäistavarakauppias** ilmaisi, että varkaudet sekä aggressiivinen käytös kaupassa voivat lisääntyä.

Tapaturmien riskin arvioi kasvavan useampikin lausunnonantaja: **THL**, **tutkijaryhmä 3** ja **Liikenneturva**, joka käsitteli lausunnossaan nimenomaisesti alkoholinkäytön ja autolla ajamisen aiheuttamia yhteisriskejä kuljettajalle sekä sivullisille.

2.5. Kansantaloudellinen ulottuvuus

Vähittäistavarakauppias esitti, että muutoksen myötä alkoholijuomien myynti kasvaisi, ja siten valtiolle kertyisi aiempaa enemmän verotuloja.

Tutkijaryhmä 3 huomautti, että alkoholiin liittyvä rikollisuus aiheutti 1,6 miljardin euron taloudellisen kustannuksen vuonna 2018. Vuonna 2003 taas lastensuojeluun kului julkisia varoja 54,6 miljoonaa euroa alkoholista johtuen.

Lisäksi **tutkijaryhmä 3** arvioi lakimuutoksella olevan mahdollisesti työelämästä syrjäyttämistä lisäävä vaikutus.

THL korosti, että julkinen terveydenhuolto on valmiiksi kuormittunutta, ja lakimuutos johtaa sen yhä suurempaan kuormitukseen.

2.6. Muita huomioita

Tietoturvaongelmista sekä disinformaatiopyrkimyksistä johtuen joidenkin lausuntojen sisällön luotettavuus kyseenalaistettiin kuulemistilaisuudessa. Tällaisia olivat väite siitä, että ”pienikin määrä alkoholia vaikuttaa negatiivisesti kehon toimintaan ja voi aiheuttaa sydämen vajaatoimintaa” (**tutkijaryhmät 2 ja 3**) sekä ”pieni määrä alkoholia edistää terveyttä ja parantaa urheilusuoritusta, sillä se vapauttaa endorfiinia koko kehon käyttöön” (**tutkijaryhmä 2**) ja ”kaiken alkoholin juomisen takia on mahdollista tulevaisuuden ihmisten tulevan immuuneiksi alkoholille tai heillä on toleranssi sitä kohtaan” (**tutkijaryhmä 2**).

LIITE 1. Hankkeesta annetut lausunnot

Tutkijaryhmä 1

IR 16d

Tutkimusaiheenne & ryhmäläisten nimet

Anonymous 4/d

alkoholi terveystiede

Add comment

IR 4/d

Työnne tulokset

Anonymous 4/d

Alkoholit hinnat voisi nostaa ja prosentit laskea, sitä myötä ei riitä rahat ja ei saa niin vahvoja juomia, joista voi tulla sairauksia ja maksaa voi esim pättää. Kaupoissa pitäisi olla jokin lainan tietty määrä riitä saa ostaa kaupasta ettei osta liikaa ja vedä persestä. Alkoholit kohottaa verenpainetta ja välähten runsaampi käyttö lisää sydämen rytmihäiriöitä. Jos sydämeen tulee häiriöitä on iso riski, että kuolee tai elämänsä menee tosi huonoksi. Kauppojen pitäisi aina katsoa hennkkant, ettei myy alakkäille, joihin kaupat ei kutsu ja ne vaarantavat silloin nuorten elämä. Jos alkoholin verotja nostetaan niin saadaan enemmän rahaa käyttöön esim sairaaloihin ja sitä myöten voimene hoitaa ihmisiä jolla on alkoholin riippuvuus. Näin nouti käyttätkä alkoholia Suomessa, että verot voisi nostaa ja silti ihmiset ostaa alkoholia sitä myöten kuluu rahaa ja ei riitä ylläpidäminen raha lopulta enää alkoholiin. Viimeisimmät tulokset vuodelta 2019 alkoholin kuolemista liittyen olivat 1718 henkeä, jotta välttääksimme tämän alkoholin myynti määrä pitäisi minimoida.

Add comment

Tutkijaryhmä 2

IR 16d

Tutkimusaiheenne & ryhmäläisten nimet

Anonymous 4/d

alkoholi terveystiede.

Add comment

IR 4/d

Työnne tulokset

Anonymous 4/d

Polisille ja sairaanhoitajille on enemmän töitä ja tarvetta koska alkoholi lisää rikollisuutta.

Anonymous 4/d

Myös paimonalle on enemmän töitä rikollisuuden kasvaessa alkoholin takia.

Anonymous 4/d

Alkoholit rahamarkkinat rikastuvat koska ihmiset ostavat kallimmalta ja enemmän.

Anonymous 4/d

Toinen ihminen ei voi kieltää toista jomasta koska jokaisella on oltava kontrolli omasta elämästä

Anonymous 4/d

Kadonnut määrän takia on enemmän lähi asoita joten lakimehet saavat enemmän töitä eli enemmän palkkaa.

Anonymous 4/d

Kaiken alkoholin juomisen takia on mahdollista tulevaisuuden ihmisten tulevan immuuniksi alkoholille tai heillä on toleranssi sitä kohtaan.

Anonymous 4/d

Pienkin määrä alkoholia vaikuttaa negatiivisesti kehon toimintaan ja voi aiheuttaa sydämen vajaatoimintaa.

Anonymous 4/d

pieni määrä alkoholia edistää terveyttä ja parantaa uhehuusuoristusta, sillä se vapauttaa endorfiinia koko kehon käyttöön.

Anonymous 4/d

Alkoholit take enemmän ihmisiä kuolee joten ihmisii ei ole liikaa planeetassa.

Add comment

Tutkijaryhmä 3

IR 16d

Tutkimusaiheenne & ryhmäläisten nimet

Anonymous 4/d

alkoholi terveystiede

Add comment

IR 4/d

Työnne tulokset

Anonymous 4/d

Säännöllinen runsas alkoholin käyttö voi vaurioittaa lähes jokaista elintä.

Anonymous 4/d

Työnteagelien, kuten poliisien, työ voi olla raskaampi.

Anonymous 4/d

Alkoholit käyttö liittyy moniin terveysongelmiin, kuten syöpään, ueneen ja mieleniervyyteen, verenkierto- ja ruoansulatuskanavan sairauksiin ja tapaturmiin.

Anonymous 4/d

Alkoholit runsas käyttö voi myös aiheuttaa kohtalaisia haittoja.

Anonymous 4/d

Alkoholit osto voi lisääntyä, jos voidaan ostaa lähikaupalta.

Anonymous 4/d

Jos ihmiset käyttäisivät enemmän alkoholin liittyvää rikollisuus voi lisääntyä myös.

Anonymous 4/d

"alkoholin liittyvää rikollisuutta on arvioitu tuottaneen yhteiskunnalle 1,6 miljardin euron taloudellisen kustannuksen vuonna 2018."

Anonymous 4/d

Runsas alkoholinkäyttö voi yleistyä ja voi normalisoitua

Anonymous 4/d

Vaheväprien alkoholijuomien helpompi saatavuus voi heijastuu alkoholista aiheutuvien haittojen laajempaa esiintymistä

Anonymous 4/d

Alkoholit take enemmän ihmisiä kuolee joten ihmisii ei ole liikaa planeetassa.

Anonymous 4/d

"THL:n mukaan vuosina 2019 ja 2020 alkoholin aiheuttamien sairauksien ja myrkytysten kuoli vuositasolta noin 160 henkilöä enemmän kuin ennen lakimuutosta vuonna 2017. Vuonna 2020 näistä syistä kuoli kaiken kaikkiaan noin 1700 ihmistä."

Anonymous 4/d

Vuonna 2003 lastensuojeluun valittiin maksasi 54,6 miljoonaa euroa alkohoinsta johtuen.

Anonymous 4/d

Pienkin määrä alkoholia vaikuttaa negatiivisesti kehon toimintaan ja voi aiheuttaa sydämen vajaatoimintaa.

Add comment

THL

IR 16d

Järjestönnö & ryhmäläisten nimet

Anonymous 4/d

THL

Add comment

IR 4/d

Työnne tulokset

Anonymous 4/d

Tutkija 3: "säännöllinen runsas alkoholin käyttö voi vaurioittaa lähes jokaista elintä"

Anonymous 4/d

Tutkija 3: "alkoholin käyttö liittyy moniin terveysongelmiin, kuten syöpään, ueneen ja mieleniervyyteen, verenkierto- ja ruoansulatuskanavan sairauksiin ja tapaturmiin"

Anonymous 4/d

Olemme alkoholilakia vastaan, koska alkoholin käyttöön liittyy tutkijasta riippumatta, kuten uuen, mieleniervyyden, verenkierron- ja ruoansulatuskanavan sairauksien ja tapaturmien riskin kasvun.

Anonymous 4/d

Jos vähemmän alkoholeja voi myydä perus ruokakaupoissa, nittä on helpompi saada ja alkoholin käyttö lisääntyy. Kun joudussa alkoholissa on enemmän prosentteja, pienestä määrästä elinkeinoitoimintaa.

Anonymous 4/d

Päätoimiste on ehkäistä alkoholin käyttäjiin, muille ihmisille ja koko yhteiskunnalle aiheuttamia haittoja kuluttaja rajoittamalla ja vaivamalla alkoholin liittyvää elinkeinoitoimintaa.

Anonymous 4/d

Olen sitä mieltä, että Petteri Orpon hallituksen esitys alkoholilain 17 ja 26 §:n muuttamisesta on perusteeton ihmisen terveydellisesti näkökulmasta. Päätösten teossa on inhimillistä ajatella laajaa perspektiiviä, mutta yhälailla yksittäisen ihmisen näkökulmaa on tärkeää pohtia. Hallitusohjelman mukaisesti hallitus uudistaa alkoholipolitiikkaa vastustulaisesti eurooppalaisen suuntaan ja jatkaa vuonna 2018 tehtyä alkoholilain kokonaisuudistusta. Hallituksen tavoitteena on reilun ja avoimen kilpailun edistäminen. Tässä ei kuitenkaan ajatella ihmisen terveydellistä näkökulmaa. Alkoholit ja vahvan sellaisen saatavuus on helpompaa, joka alitistaa ihmisii ostamaan alkoholia enemmän. THL julkaisi tilaston, jossa kerrottiin 1271 ihmisen kuoleen alkoholin tai alkoholimyrkytyksen johdosta. Jos saatavuus on jatkossa helpompaa, luku vain nousee. Tämän lisäksi onnellia on alkoholiongelmia / riippuvuus. Kyseisen lain mukakaamen, tulit vaikuttamaan yhä negatiivisemmin alkoholiriippuvaisen elämään. On myös selvää, että nämä perusongelmat kuormittaa THL:ää ja sairaaloita entistästään, joka on ollut krittinen ongelmakohta viimeisinä vuosina.

Anonymous 4/d

THL julkaisi tilaston, jossa kerrottiin 1271 ihmisen kuoleen kulueneen vuoden aikana alkoholin / alkoholimyrkytyksen johdosta. Jos alkoholit saatavuus on jatkossa helpompaa, on inhimillistä ajatella, että luku nousee. On myös selvää, että nämä perusongelmat kuormittaa THL:ää ja sairaaloita entistästään, joka on ollut krittinen ongelma viimeisinä vuosina.

Anonymous 4/d

Päätösten teossa on inhimillistä ajatella laajaa perspektiiviä, mutta yhälailla yksittäisen ihmisen näkökulmaa, on tärkeää pohtia.

Add comment

Liikenneturva

IR 16d

Järjestönnö & ryhmäläisten nimet

Anonymous 4/d

Liikenneturva

Add comment

IR 4/d

Työnne tulokset

Anonymous 4/d

1. Ajaja vaarantuu

Anonymous 4/d

2. Sivellit ja mou liikenne vaarantuu

Add comment

Kauppias

IR 16d

Rooliinne/identiteettinne & ryhmäläisten nimet

Anonymous 4/d

Kauppiasta

Add comment

IR 4/d

Työnne tulokset

Anonymous 4/d

Myynnin, tulojen ja valikoiman kasvun. Joka näkyy posititiivisesti kaupan kassassa.

Anonymous 4/d

Neuvonvivausta poika on et pitäisi nostaa sisäistä turvallisuutta esim alkoholiasetossa tapahtuvien konfliktien takia, sillä joskus saatatta käytyä aggressiivisiksi. Enemmän varakutta koska on aggressiivisempia ihmisiä ja myymässä väkivampija joma

Anonymous 4/d

Myös suomen talous kasvaa koska myynti kasvaa

Add comment

Alkoholiriippuvainen henkilö

IR 16d

Rooliinne/identiteettinne & ryhmäläisten nimet

Anonymous 4/d

Alkoholiriippuvainen henkilö

Add comment

IR 4/d

Työnne tulokset

Anonymous 4/d

On tärkeää, että voimme ostaa monipuolisista alkoholeista vaikeit Alkooa olisi lähellä. Pitäisi nostaa vähintään 37,5% että voi ostaa viinaa kaupasta. Melestantä ihmisten pitäisi saada ostaa mitä he haluavat.

Anonymous 4/d

Ei pitäisi olla rajoitetta. Ihmisten pitäisi saada tehdä oma päätöksii.

Add comment

Valehteilijoiden tunnistukset (simulaation jälkeen!)

IR 16d

Miten käyttit valehtelulupaasi, jos käytit?

Anonymous 4/d

Syötin väärää tietoa muiden pelaajien käyttöön, mikä tuli varsinen tulkijoiden 2 puheenvuorossa esille, ja osalle kuuntelijasta läpi.

Add comment